

Motion till riksdagen 2016/17:183

av Ewa Thalén Finné m.fl. (M, KD)

med anledning av prop. 2015/16:197 Stärkt konsumentskydd på bolånemarknaden

---

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen avslår förslaget till ändring i 13 b § andra stycket 2 konsumentkreditlagen (2010:1846).
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om tillsynen och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om rådgivning enligt 4 kap. 7 och 10 §§ förslaget till lag om verksamhet med bostadskrediter och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Att köpa bostad är för många människor det viktigaste köpet de gör i livet samtidigt som konsumenten ofta har stort informationsunderläge. Den stora och växande bostadsbristen förvärrar dessutom situationen för många bostadsköpare genom att pressa upp priser och begränsa valmöjligheter. Sverige behöver därför både verkningfulla reformer för fler bostäder och åtgärder för att stärka konsumentskyddet.

Moderaterna och Kristdemokraterna välkomnar därför större delen av förslaget och att EU-direktivet nu genomförs. Det är viktigt att främja en välfungerande bolånemarknad både för den enskilde och för samhället i stort.

En stor del av utlåningen i Sverige består av bostadskrediter, vilket innebär att bolånemarknadens funktion och stabilitet också har stor betydelse för samhällsekonomin i stort.

Propositionen föreslår en ny näringsrättslig lag om verksamhet med bostadskrediter och flera förslag på ändring i konsumentkreditlagen som syftar till att förbättra konsumentskyddet och konsumentens informationsunderläge. Det är angeläget och det måste finnas en rimlig balans mellan näringsidkaren och konsumentens intressen i regleringen. Det är därtill viktigt att ha balans i hur informationen utformas så att informationen inte blir en belastning i stället för ett stöd.

Moderaterna och Kristdemokraterna anser att det är särskilt viktigt att informationen som ska lämnas är klar, kortfattad och framträdande så att konsumenten enkelt kan tillgodogöra sig den. Det är inte mängden information som är viktig utan att den också i realiteten leder till mer informativa val av konsumenter.

Tydligare information om räntan och vissa avgifter vid bostadskrediter

Det är angeläget att, som anförs ovan, öka konsumentskyddet på bolånemarknaden och genomföra direktivet i svensk rätt. Det är också angeläget att konsumenter förstår och har information om räntenivåerna. Däremot är det, menar Moderaterna och Kristdemokraterna, tveksamt om förslaget är väl avvägt när det gäller frågan om ökad information kring bolåneräntan.

Redan i dag redovisar bankerna sina bolåneräntor och vilka faktorer som beaktas när det erbjuds en ränta, genom Finansinspektionens föreskrift. Det är inte säkert att det skulle gynna konsumenten att även lagstifta om kreditgivarnas finansieringskostnader när en kund ansöker om lån.

När en kund ansöker om lån, använder bankerna olika typer av rabatter, vilket gynnar konsumenten. Det har från bl.a. Konkursverket framförts farhåga att ett förslag om ökad öppenhet av bolåneräntan riskerar att konkurrensen blir sämre, vilket skulle drabba konsumenten. Moderaterna och Kristdemokraterna delar denna farhåga. Vi anser att den information som konsumenten ska få rätt till i samband med kreditförfrågan enligt ändringarna i konsumentkreditlagen i övrigt är tillräcklig och motsätter oss förslaget om ökad öppenhet av bolåneräntan.

Tillsynen

Alliansregeringen införde en rad olika åtgärder för att komma till rätta med oseriös kreditgivning till konsumenter; det krävs numer tillstånd för att bedriva denna typ av utlåningsverksamhet samt att kontrollen av dessa företag sker av Finansinspektionen. Ytterligare förändringar har skett härefter bl.a. 2014 då dels Konsumentverket fick starkare muskler i form av möjlighet att ta ut en hög sanktionsavgift vid exempelvis bristande kreditprövning.

Det är Konsumentverket som utövar tillsynen enligt konsumentkreditlagen vad gäller reglerna kring marknadsföring medan Finansinspektionen utövar den övriga tillsynen. För en tydligare och säkrare tillsyn över kreditmarknaden föreslår vi att det sker en samlad kontroll från en myndighet. Finansinspektionen, och inte som i dag där det är ett delat ansvar mellan Konsumentverket och Finansinspektionen.

Rådgivning 4 kap. 7 och 10 §§ förslaget till lag om verksamhet med bostadskrediter

Moderaterna och Kristdemokraterna anser att det är bra med rådgivning och kreditförmedling till konsumenter rörande bostadskrediter. Vi anser dock att det skulle kunna innebära att stora konsumentgrupper blir utan rådgivning och viss kreditförmedling om en oberoende rådgivare eller kreditförmedlare enbart får ta emot ersättning från konsumenten. En sådan begränsning riskerar att främst gynna storbanker och missgynna mindre aktörer. Moderaternas och Kristdemokraternas utgångspunkt är att nya regler bör stärka konsumenternas ställning i kontakter med banker, värdepappersbolag, försäkringsbolag och olika förmedlare av kredit- och sparprodukter

med fokus på en hög transparens för att minska riskerna för missbruk. Vi anser att det ska vara tydligt för konsumenten när ersättning utgår till rådgivaren eller kreditförmedlaren och med vilken nivå. Transparens ska råda. Regeringen bör följa upp frågan om oberoende rådgivning och kreditförmedling, säkerställa att förändringarna till följd av propositionen inte leder till sämre konkurrens och mindre mångfald och vidta åtgärder vid behov.

Ewa Thalén Finné (M)

Jessika Roswall (M)

Thomas Finnborg (M)

Caroline Szyber (KD)

Mats Green (M)

Carl-Oskar Bohlin (M)